

Emmeloord, 26 augustus 2014.

Onderwerp

Interbestuurlijk toezicht. Bestuursovereenkomst college van burgemeester en wethouders W van de gemeente Noordoostpolder - gedeputeerde staten van Flevoland. Wensen en bedenkingenprocedure.

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

Op grond van artikel 169, vierde lid, van de Gemeentewet het college te berichten dat de raad geen bedenkingen heeft tegen het besluit van het college van 26 augustus 2014, nr. 261985.

Doelstelling

Het college van burgemeester en wethouders berichten dat de raad geen bedenkingen heeft tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2014, nr. 211985, waarmee het college uitspreekt voornemens te zijn de bestuursovereenkomst Interbestuurlijk toezicht aan te gaan met het college van gedeputeerde staten van Flevoland.

Inleiding

1. Aanpassing wettelijk kader - plaatsbepaling.

De Wet revitalisering generiek toezicht (Wet RGT) wijzigde per mei 2012 de wijze van toezicht tussen de bestuurslagen (interbestuurlijk toezicht, IBT). Deze wet maakt een einde aan vele vormen van specifiek toezicht (per afzonderlijke wet geregeld) die in de afgelopen jaren zijn ontstaan.

De toezichtsbureaucratie met de bijbehorende bestuurlijke drukte en toezichtslasten, zou met deze wetswijziging moeten afnemen. Het belangrijkste uitgangspunt van de Wet RGT is (onderling) vertrouwen. Basisgedachte is dat de provincies toezicht op de gemeenten houden en dat het Rijk toezicht houdt op de provincies. In de provincie- en gemeentewet zijn hiertoe herijkte en gerevitaliseerde toezichtsinstrumenten geconcentreerd.

Het generieke toezichtsinstrumentarium bestaat uit twee instrumenten:

- Indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing van (en beperkt tot) medebewindstaken (de toezichthouder doet alsnog zelf wat het nalatige orgaan had behoren te doen);
- Schorsing en vernietiging door de Kroon. Een regeling of besluit is strijd met het algemeen belang of met het recht.

Het verticale toezicht maakt meer plaats voor meer horizontale toezichtsvormen van toezicht (dualisme: controle en verantwoording door de staten en de raad) en kwaliteitsborging

Om deze instrumenten toe te passen wordt door de toezichthouder per instrument een interventieladder doorlopen. De bestaat uit zes stappen, van "signaleren" tot en met het definitief toepassen van het instrument in kwestie.

In feite is het specifieke toezicht afgeschaft. Echter zijn er twee uitzonderingen.

Ten eerste daar waar er sprak is van uitvoeringsvervlochtening: een hogere bestuurslaag heeft een eigen wettelijke operationele verantwoordelijkheid en is daarbij volledig aangewezen op een decentrale uitvoeringsorganisatie, zoals bijvoorbeeld veiligheidsregio's. De tweede uitzondering is het specifieke toezicht op de waterschappen. Dit blijft onveranderd en blijft een taak van de provincies. De gemeente heeft per beleidsdomein met één toezichthouder te maken. De provincie houdt toezicht op gemeenten waar het gaat om de kerntaken in het ruimtelijk-fysieke domein: milieu, bouwen, constructieve veiligheid, ruimtelijke ordening, huisvesting en monumenten (nabijheidsprincipe). Het Rijk behoudt echter het toezicht op gemeenten voor die domeinen waar de provincies geen taak en expertise hebben, bijvoorbeeld voor uitvoering van de onderwijswetgeving en het sociale domein.

2. Aanpak in Flevoland.

2.1. Eerste stuurgroepvergadering portefeuillehouders IBT d.d. 11-12-2013.

Tijdens de is de eerste bijeenkomst van de stuurgroep IBT provincie - gemeenten d.d. 11-12-2013 is het startsein gegeven om per beleidsdomein/toezichtsthema een werkgroep van provincie- en gemeentemedewerkers afspraken te laten formuleren. Deze werkgroepen hebben in de periode van maart tot en met mei 2014 de deelafspraken opgeleverd. Deze zijn vervolgens verwerkt tot een conceptafsprakenkader. Daarnaast is er een conceptbestuursovereenkomst opgesteld.

2.3. Tweede stuurgroepvergadering portefeuillehouders IBT d.d. 25 juni 2014.

Op 25 juni 2014 hebben de portefeuillehouders IBT gesproken over de conceptbestuursovereenkomst en concept afsprakenkader. Daarbij is afgesproken dat de portefeuillehouders deze documenten agenderen voor bespreking in de colleges en met de gemeenteraden c.q. de raadscommissies. Per brief van 15 juli 2014 legde de Commissaris van de Koning het verzoek de relevante stukken te agenderen nog eens formeel voor aan de gemeenten.

Argumenten

1. Per brief van 15 juli 2014 (bijlage 1.) bood de Commissaris van de Koning de bestuursovereenkomst met bijbehorend afsprakenkader aan de portefeuillehouders IBT aan. Dit in het verlengde van de tweede vergadering van de bestuurlijk stuurgroep van IBT Flevoland (portefeuillehouders). Wij verwijzen u naar het verslag van deze stuurgroepvergadering (bijlage 2).

De Commissaris van de Koning benadrukte nog eens de insteek van de provincie: het vereenvoudigen en verminderen van IBT, juist vanwege de gelijktijdige versterking van de controlerende rol van de raden (horizontale verantwoording). Verder beperkt de door de gemeente aan te provincie te verstrekken informatie zich tot informatie die al regulier aan de provincie wordt verstrekt.

Tijdens die vergadering is bevestigd dat de wijze waarop de provincie IBT vorm wil geven (zowel inhoud als proces) wordt onderschreven door de portefeuillehouders.

2. De voorgenomen wijze van provinciaal toezicht en de informatiebehoefte zijn neergelegd in een tussen de provincie en de gemeenten afgestemde bestuursovereenkomst IBT met bijbehorend afsprakenkader (bijlage 3).

3. Wij hebben ingestemd met de inhoud van de bestuursovereenkomst en het afsprakenkader. Wij zijn verder voornemens om deze bestuursovereenkomst met afsprakenkader met het college van gedeputeerde staten van Flevoland aan te gaan. Vanwege de positie en rol van de raad in het IBT leggen wij, voordat wij daartoe overgaan, dat voornemen aan u voor in het kader van een wensen- en bedenkingenprocedure.

